

Aan de gemeenteraad

datum 17 april 2025
behandeld door Sander Moret
ons kenmerk 2025-0026506
onderwerp Informatieverstrekking
Businesscase Cultuur en
afrondding

Geachte raadsleden,

De businesscase Cultuur is voltooid. Een door alle deelnemers gedragen Blauwdruk is opgesteld en de afspraken worden vastgelegd in de reguliere subsidieafspraken. In deze RIB informeren wij u over de uitkomsten.

Achtergrond

Eind 2021 verstrekke het college de opdracht voor een businesscase Cultuur: het inrichten van een cultureel platform om verbinding tussen culturele activiteiten te bevorderen en daarmee tegelijkertijd te onderzoeken of het mogelijk is vanuit een samenhangende visie en inzet te komen tot een kostenbesparing. Het college stelde hierbij de volgende randvoorwaarden: het proces om tot een platform te komen moet participatief worden ingericht en waar mogelijk moet de culturele sector worden behouden en versterkt voor alle inwoners in Papendrecht. Ook waren er twee 'inhoudelijke' voorwaarden: het cultuurmenu binnen het onderwijs en een zaal voor minimaal schoolvoorstellingen blijven behouden. In de raadsvergadering van 8 juli 2021 is de financiële taakstelling opgehoogd van de originele € 50.000,= naar € 75.000,= om dekking voor een kleinere bezuiniging op de bibliotheek te vinden.

Gezien de wens van het college om de cultuursector zélf het platform in te laten richten zijn de bijeenkomsten begonnen nadat alle Coronamaatregelen waren afgeschaald (voorjaar 2022). Gesprekken hebben geleid tot een gezamenlijk advies, waarbij een mogelijke blauwdruk is neergelegd voor de inrichting van een platform én partijen afspraken onderling hebben gemaakt. Daarnaast zijn verwachtingen uitgesproken naar de (rol van) de gemeente en vastgelegd in een Handvest. Het daaropvolgende proces onder leiding van een projectleider heeft geleid tot een rapportage van de projectleider die de raad in mei heeft ontvangen. De resultaten van de inzet en het proces na de rapportage is de Blauwdruk Cultuurplatform (als bijlage 1 bijgevoegd). Samengevat hierover het volgende:

Deelnemende partijen

De volgende instellingen/partijen zijn de deelnemers van het Cultuurplatform:

Jeugdtheaterschool
Muziekvereniging Excelsior
Stichting Lichtjesfeest
Recreatie en Cultuurholding BV (Theater De Willem)
Stichting cultuureducatie (Muziekschool ToBe)
Volksuniversiteit
Bibliotheek Papendrecht
RTV Papendrecht

Resultaten

De samenwerking tussen deze deelnemers heeft geleid tot de volgende afspraken:

1. Het Cultuurplatform krijgt geen juridische of formele status. Het is een informele (maar niet vrij blijvende) netwerkorganisatie, die gezamenlijk activiteiten oppakt en samenwerkt. Met als doel meer te bereiken dan de partners los van elkaar zouden kunnen. De verschillende organisaties behouden hun eigen identiteit.
2. Er wordt kennis en ervaring uitgewisseld en inspiratie opgedaan. Dit biedt de mogelijkheid om de verdere professionalisering van de cultuursector in Papendrecht te ondersteunen, voor zowel de leden van het platform als voor andere culturele organisaties.
3. Het is géén nieuwe Culturele Adviesraad. Het vervangt ook niet de een-op-een (subsidie)relaties van de organisaties met de gemeente Papendrecht. Het Cultuurplatform ziet de gemeente Papendrecht als samenwerkingspartner in brede zin.
4. Leden van het Cultuurplatform onderschrijven het belang van cultuur voor sociale samenhang en zien dit als een aanvulling op de inherente invloed van cultuur op welzijn en persoonlijke ontwikkeling.
5. Bijdrage aan de maatschappelijke doelen kan ontstaan door een maatschappelijke vraag, op eigen initiatief of rekening houdend met de focus van de gemeente Papendrecht.
6. Leden van het Cultuurplatform streven naar het realiseren van een zo breed mogelijk cultuuraanbod voor een zo breed mogelijke doelgroep en met een zo laag mogelijke drempel. Dit wordt bereikt in samenwerking met gemeente Papendrecht.
7. De benodigde middelen worden naar mogelijkheid van de partners bijgedragen en daarnaast wordt gekeken naar mogelijkheden voor aanvulling.
8. Het platform ontmoet elkaar volgens een gestructureerd schema minimaal 3 keer per jaar (data worden in overleg van tevoren vastgesteld).

Deze afspraken zijn verder vervat in een meer gedetailleerd uitvoeringsplan voor de periode 2024 t/m 2026.

Er kan worden geconstateerd dat de samenwerking en synergie al hun vruchten afwerpen en dat alleen maar kan groeien in de toekomst. Zeker wanneer een aantal van deze deelnemers samen gebruik maken van het MFA Cultuur. Eén van de eerste uitingen van de samenwerking en de synergie die daarmee vergroot wordt, is de themakalender van het Cultuurplatform ("Dit ben ik, wie ben jij?"), niet te verwarren met de nog op te stellen Evenementenkalender vanuit het evenementenkader. Ook is er al een succesvolle samenwerking en/of bijdrage aan maatschappelijke doelen door een theatervoorstelling rondom scheidingen, samenwerking met Vluchtelingenwerk en activiteiten rondom 80-jaar vrijheid.

Borging

De afspraken die zijn gemaakt worden in de normale gang van zaken geborgd. De afspraken worden meegenomen in de subsidieaanvragen en daarmee zijn ze onderwerp van gesprek in de terugkerende gesprekken. Het is aan het college om besluiten te nemen over subsidieaanvragen. Als voorwaarde wordt daarin meegenomen dat er vooruit wordt gekeken naar de eigen inbreng van partijen naar de samenwerking via het Cultuurplatform, bij vaststelling wordt gereflecteerd op die samenwerking en de eigen inbreng en de bijdrage aan maatschappelijke doelen.

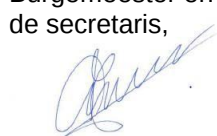
Taakstelling

De taakstelling die de raad aan deze businesscase heeft meegegeven is uiteindelijk € 75.000,- geworden. In een eerdere fase van deze businesscase leek het dat een bezuiniging van € 55.000 gerealiseerd zou worden. De reden hiervoor was het niet deelnemen van Oranje comité Papendrecht en Stichting Huiskamer aan het Cultuurplatform. Echter heeft de raad in juli 2023 via een motie het college opgeroepen om alsnog gelden beschikbaar te stellen voor Oranje Comité Papendrecht en het deel van Stichting Huiskamer is gebruikt bij de ombuigingen van 2022. Wat wel gerealiseerd is, is een bezuiniging van ongeveer € 15.000,-, omdat er geen subsidie meer wordt uitgekeerd aan de Stichting Culturele Raad Papendrecht. Het bestuur van deze stichting heeft in 2024 de taken neergelegd en de stichting is slapend geworden. Het nadeel van € 60.000 wordt verwerkt via het gebruikelijke planning- en control instrumentarium 2025.

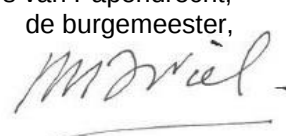
Afronding

We hopen u met deze brief goed te informeren over de voortgang op inhoud en proces. Ook bent u hiermee op de hoogte van de afspraken met en tussen deelnemende culturele instellingen en de (financiële) gevolgen daarvan. Wat het college betreft is hiermee de businesscase Cultuur voltooid.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris, de burgemeester,

J.M. Ansems

M.J.M. van Driel

STRATEGISCHE BLAUWDruk

VOOR HET
CULTUURPLATFORM
PAPENDRECHT

VOOR

DE RAAD

STRATEGISCHE BLAUWDRUK VOOR HET CULTUURPLATFORM PAPENDRECHT

Gericht op lange-termijn-synergie en
samenwerking via korte-termijn-afspraken

“
**CULTUUR IS
ONMISBAAR**
”

IN VOGELVLUCHT

In het verlengde van het Handvest Cultuurorganisaties voor de Raad (met oog op het Bestuursakkoord 2022-2026) zijn, in nauw overleg tussen de verschillende partners van het Cultuurplatform, met de gemeente Papendrecht de volgende afspraken gemaakt:

Het Cultuurplatform in vogelvlucht

A. Het Cultuurplatform krijgt geen juridische of formele status. Het is een informele (maar niet vrijblijvende) netwerkorganisatie, die gezamenlijk activiteiten oppakt en samenwerkt. Met als doel meer te bereiken dan de partners los van elkaar zouden kunnen. De verschillende organisaties behouden hun eigen identiteit.

B. Er wordt kennis en ervaring uitgewisseld en inspiratie opgedaan. Dit biedt de mogelijkheid om de verdere professionalisering van de cultuursector in Papendrecht te ondersteunen, voor zowel de leden van het platform als voor andere culturele organisaties.

C. Het is géén nieuwe Culturele Adviesraad. Het vervangt ook niet de een-op-een (subsidie)relaties van de organisaties met de gemeente Papendrecht. Het Cultuurplatform ziet de gemeente Papendrecht als samenwerkingspartner in brede zin.

D. Leden van het Cultuurplatform onderschrijven het belang van cultuur voor sociale samenhang en zien dit als een aanvulling op de inherente invloed van cultuur op welzijn en persoonlijke ontwikkeling.

E. Bijdrage aan de maatschappelijke doelen kan ontstaan door een maatschappelijke vraag, op eigen initiatief of rekening houdend met de focus van de gemeente Papendrecht.

F. Leden van het Cultuurplatform streven naar het realiseren van een zo breed mogelijk cultuuraanbod voor een zo breed mogelijke doelgroep en met een zo laag mogelijke drempel. Dit wordt bereikt in samenwerking met gemeente Papendrecht.

G. De benodigde middelen worden naar mogelijkheid van de partners bijgedragen en daarnaast wordt gekeken naar mogelijkheden voor aanvulling.

H. Het platform ontmoet elkaar volgens een gestructureerd schema minimaal 3 keer per jaar (data worden in overleg van tevoren vastgesteld).

“

**WE OPEREN MÉT IN
PLAATS VAN NAAST
ELKAAR**

”

AFSPRAKEN VAN HET CULTUURPLATFORM

in de periode 2024 tot en met 2026

Het Cultuurplatform is, in eerste instantie, een plek waar (door de gemeente ondersteunde) cultuurorganisaties elkaar ontmoeten. Hier kunnen ze elkaar raadplegen, vinden, inspireren en ondersteunen. Ook kunnen hier gezamenlijke activiteiten en praktische onderwerpen aan bod komen.

Door mét elkaar in plaats van naast elkaar te opereren, worden middelen en energie efficiënter ingezet voor de bewoners van Papendrecht.

Het Cultuurplatform fungeert als een aanspreekpunt voor de gemeente. Het biedt één tot twee keer per jaar de mogelijkheid om, als cultuurpartners en gemeente, van gedachten te wisselen, kennis te delen en de opbrengsten van het Platform inzichtelijk te maken.

Het Cultuurplatform ontmoet elkaar volgens een gestructureerd schema, waarin de globale invulling samen wordt bepaald. Data worden in overleg met elkaar een jaar van tevoren vastgesteld. Minimaal drie bijeenkomsten. Voor projecten of activiteiten worden, waar nodig, extra overlegmomenten afgesproken.

Leden van het Cultuurplatform organiseren samen:

- een gezamenlijke cultuuragenda.
 - Voor 2024- 2026 te vinden op: DitbenikWiebenjij.nl
- PR rondom gezamenlijke projecten en activiteiten.
 - Denk aan lancering van de website en het thema
- afstemming en uitwisseling omtrent maatschappelijke doelen en partners.
- activiteiten ter bevordering van de zichtbaarheid van cultuur in Papendrecht.
- onderlinge ontmoetingen om bovengenoemde activiteiten te realiseren.
- evaluatiemomenten over de samenwerking en de bijdrage aan maatschappelijke doelen tot en met 2026.

Bijeenkomst januari	Bijeenkomst maart	Bijeenkomst september
Jaarstart - Evaluatiemoment voorgaande jaar (in verband met subsidies en samenwerking) - Vooruitblik en voorbereidingen voor bijeenkomst in maart - Om de twee à drie jaar nieuwe thema opstart (jan 2026)	Overlegmoment met gemeente Papendrecht. - Uitwisseling van ervaringen, vragen, advies - Evaluatie Cultuurplatform	Voortgangsmoment - Terugblik en vooruitblikken huidig jaar - Optie voor netwerkbijeenkomst met breder bereik

BEKOSTIGING VAN ACTIVITEITEN VAN HET CULTUURPLATFORM

in de periode 2024 tot en met 2026

De activiteiten van het Cultuurplatform dragen bij aan de zichtbaarheid en effectiviteit van de verschillende partners. Dit vergt tijd en middelen, waar de cultuurpartners (naar mogelijkheid) aan bijdragen. Bijdragen kunnen in uren, (financiële) middelen, ruimte of overige middelen zijn.

Promotie en zichtbaarheid

ToBe en Theater de Willem nemen een deel van de uitvoering van de promotiemiddelen voor gezamenlijke activiteiten voor hun rekening. Hieronder wordt verstaan:

- Het onderhouden van een website (waar de jaarkalender wordt gepresenteerd).
- Het vormgeven van promotiemiddelen voor alle leden (onder andere templates voor social media posts, posters en flyers), passend bij het jaarthema.

RTV Papendrecht biedt op twee verschillende manieren extra aandacht en zichtbaarheid aan de activiteiten van le:

- Ten eerste vanuit journalistieke rapportages, mits het voldoet aan de nieuwswaardigheidseisen van goede journalistiek. Dit gebeurt achteraf of tijdens activiteiten.
- Daarnaast is er, tegen een schappelijke prijs, een mogelijkheid om meer commercieel materiaal te plaatsten, zoals promotie voorafgaand aan activiteiten.

Bijeenkomsten

Verschillende leden van de bestaande locaties hosten bijeenkomsten van het platform. Op deze manier komen laagdrempelige ontmoetingen met andere leden van het Cultuurplatform tot stand.

Evenementen

Voor losse evenementen of grootschalige activiteiten (denk aan inspiratiebijeenkomsten voor cultuurorganisaties met een inhoudelijk gastprogramma, Cultuurfeest of soortgelijke productie) wordt een beroep gedaan op onder andere externe fondsen en middelen. Niet alle organisaties hebben budgettaire ruimte om hieraan gelijkwaardig bij te dragen.

Coördinatie, promotie en het faciliteren van bijvoorbeeld het Cultuurfeest en één ander gezamenlijk evenement van de cultuurplatform leden wordt, waar mogelijk, opgepakt door ToBe en Theater de Willem. Verschillende leden kunnen ook fysieke locaties beschikbaar stellen voor grotere evenementen (Theater de Willem, Bibliotheek AanZet en in kleinere mate ToBe, Excelsior en Volksuniversiteit).

Echter voor programmaonderdelen, techniek, productie, medewerkers en docenten moeten alternatieve fondsen of (financiële) ondersteuning gezocht worden. Dit kan de gemeente Papendrecht zijn, of andere geschikte subsidies of fondsen. De aanvraag van fondsen is zeer beperkt voor verenigingen en er wordt vanuit verschillende fondsen steeds strikter gereageerd.

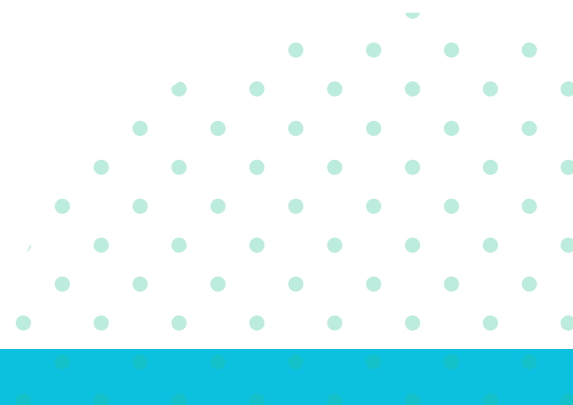
BIJDRAGEN AAN MAATSCHAPPELIJKE DOELEN EN SAMENWERKING MET MAATSCHAPPELIJKE PARTNERS

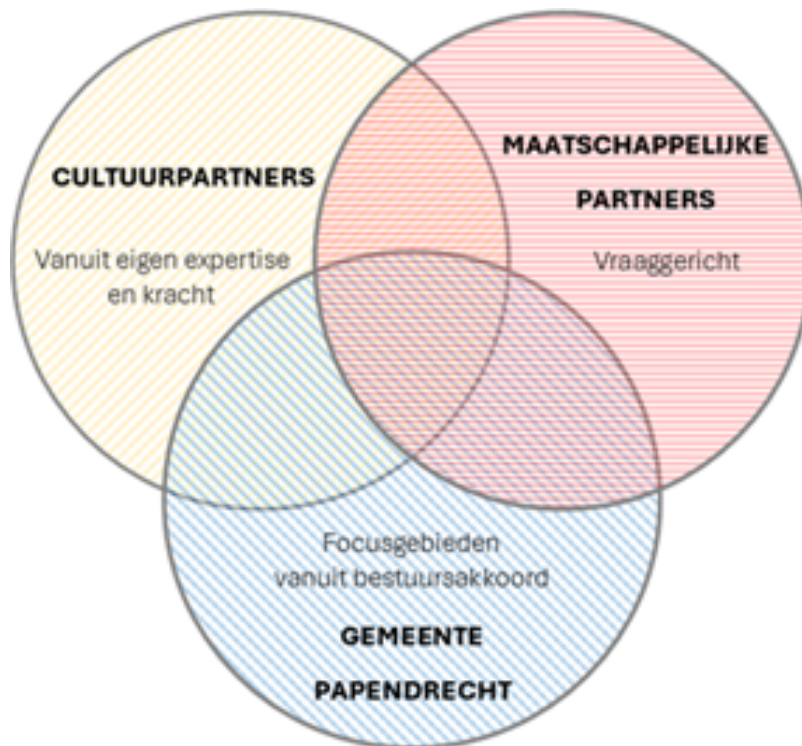
in de periode 2024 tot en met 2026

Elke organisatie heeft eigen kernactiviteiten en aanbod. Het bijdragen aan maatschappelijke doelen is hier onderdeel van. Beoogd wordt om een deel van de bestaande activiteiten zo te organiseren dat ook een maatschappelijke bijdrage ontstaat. Het gaat uitdrukkelijk niet om het creëren van per definitie nieuw of extra aanbod. Het bijdragen aan maatschappelijke doelen is een aanvulling op de invloed die cultuur sowieso heeft op het welzijn, plezier en persoonlijke ontwikkeling van de bewoners van Papendrecht.

Het Cultuurplatform zet zich in om, door middel van maatschappelijke doelen, de leefwereld van bewoners in Papendrecht te verbeteren. Dit gebeurt op eigen initiatief en is vraaggestuurd. Dit betekent dat:

- het Cultuurplatform openstaat voor 'vragen' vanuit relevante, maatschappelijke partners en meewerkt vanuit eigen kennis en kracht.
- leden van het Cultuurplatform op eigen initiatief, activiteiten en projecten kunnen initiëren, waarin maatschappelijke doelen (uit het bestuursakkoord) worden opgenomen.
- gemeente Papendrecht aangeeft welke opties/ focusgebieden voor hen van belang zijn in de vorm van een 'waaier'.

Maatschappelijke richtingen die, in het bijzonder, de aandacht hebben van gemeente Papendrecht in deze periode zijn:

1. Voorkomen/remmen van groei/verminderen **jeugdhulp** (preventief, voor-veld, samenwerking met wijkteam).
2. Voorkomen/remmen van groei/verminderen **eenzaamheid** (alle leeftijdscategorieën).
3. Voorkomen/remmen van groei/verminderen (verborgen) **armoede**.
4. Versterken **sociale basis** (samenhang tussen mensen en gemeenschappen).
5. Versterken **burgerschap** (identiteit, respect, et cetera).
6. Versterken **duurzaamheid-/milieu-/rentmeesterschaps**bewustzijn.

Organisaties hebben meerdere partners, zowel cultureel als maatschappelijk. Naast de bestaande en incidentele partners wordt extra aandacht besteed aan het verdiepen en verduurzamen van contacten met onderstaande partners (en doelgroepen) voor de komende periode:

Organisatie	Maatschappelijke partners	Doelgroep
Muziekvereniging Excelsior	Sterk Papendrecht	Individuele inwoners en gezinnen met smalle beurs
ToBe Cultuurcentrum	Stichting Vluchtelingenwerk Suppord	Jongeren 12 tot en met 24 jaar en jonge vluchtelingen en statushouders.
Volksuniversiteit Papendrecht	Bibliotheek AanZet en Sterk Papendrecht	Bewoners van Papendrecht die hun leven niet goed op orde hebben of kunnen krijgen en (dreigen) af te haken.
Stichting Lichtjesfeest Papendrecht	Odensehuis en Gemiva	Per jaar gebaseerd op het thema van het feest.
Bibliotheek AanZet	Sterk Papendrecht	Jeugd tot en met 12 jaar en volwassenen.
Theater De Willem/ JTSP	Suppord, Bibliotheek AanZet	Jongeren 12 tot en met 24 jaar.
RTV Papendrecht	Niet bekend	Bewoners van Papendrecht.

Vergroten van de cultuurparticipatie

Onderliggend gedachtengoed van de bijdrage aan maatschappelijke doelen is dat ook de cultuurparticipatie en de participatie in het algemeen van bewoners in Papendrecht wordt vergroot. Hiervoor worden de toegankelijkheid van de activiteiten, het aanbod en de mate van inclusie bekeken.

Publiek en Programmering

Leden van het Cultuurplatform richten zich in eerste instantie op de eerste twee P's van de Code Diversiteit & Inclusie, door:

- zo inclusief mogelijk te communiceren naar publiek en over het programma.
 - Bijvoorbeeld: #iedereeniswelkom, genderneutraal aanspreken, bewust bepaalde groepen aanspreken (eventueel via partners).
- programma's en activiteiten die verschillende of meerdere doelgroepen aanspreken.
 - Bijvoorbeeld: doordat er vooraf informatie wordt opgehaald bij partners en doelgroep, er herkenbare rolmodellen/ informele leiders uit een doelgroep meewerken of doordat ontmoeting onderling centraal staat, met oog voor een zo divers mogelijk aanbod binnen de mogelijkheden.
- het vergroten van fysieke toegankelijkheid door, waar mogelijk, rekening te houden met mindervaliden.
 - Bijvoorbeeld: door rolstoelvriendelijke, auditieve en visuele aanpassingen te doen.
- financiële toegang tot activiteit op een diverse manier na te streven. Dit kan door aanvullende subsidies, samenwerking met partners en samenwerking met bestaande (gratis) activiteiten.

Personeel en Partners

De laatste twee P's van de Code Diversiteit & Inclusie laten zich minder sturen. Dit komt door de uitdaging om personeel en vrijwilligers te binden aan de bestaande organisaties en de kleinschaligheid van het culture/maatschappelijke veld in Papendrecht. Binnen de kaders van het Cultuurplatform worden hier verder geen doelen in uiteengezet. Het is aan de organisaties zelf om hier intern aandacht voor te hebben.

Samenhang

De gemeente Papendrecht beoogt met het ondersteunen van het Cultuurplatform versnippering in het cultuurveld tegen te gaan. Het uiteindelijke doel is om subsidiegelden zo efficiënt mogelijk en met zo veel mogelijk impact te besteden.

Veel aanbod van de verschillende cultuuraanbieders vult elkaar aan. Waar het elkaar overlapt, wordt gezocht naar mogelijkheden om samen te werken door middel van afstemming. Doel is om aanvullend (in plaats van concurrerend) aanbod te organiseren. Daarnaast zoeken leden van het Cultuurplatform bewust samenwerking op met andere culturele partners in Papendrecht.

Samenwerking en samenhang in het realiseren van gezamenlijke activiteiten, waarin taken worden verdeeld, heeft als doel de last per organisatie te verlichten. Benutten van communicatie vanuit het Cultuurplatform, met een online aanwezigheid, is hier een voorbeeld van.

**MEER CONNECTIE TUSSEN
CULTUURAAANBIEDERS**

LEDEN VAN HET CULTUURPLATFORM

De Bibliotheek AanZet
Papendrecht, Sliedrecht,
Hardinxveld-Giessendam

Muziekvereniging
Excelsior Papendrecht

Stichting RTV
Papendrecht

Stichting Lichtjesfeest

Theater De Willem B.V.
(waaronder JTS
Papendrecht)

ToBe Cultuurcentrum

Volksuniversiteit
Papendrecht – namens
het bestuur

